

VOORWOORD

Sta ik wéér bijna rood, terwijl mijn salaris met bijna 100 euro per maand is verhoogd. Hoe kan dat nou?

3 cent rente bijgeschreven op mijn spaarrekening. Misschien moet ik toch eens gaan beleggen of extra aflossen op mijn hypotheek. Daar moet ik me nog een keer in verdiepen.

Eigenlijk zou ik me in mijn pensioen moeten verdiepen, maar dat doe ik nog wel een keer.

Deze energierekening is wel heel hoog. Zou dat niet goedkoper kunnen?

Veel mensen schuiven financiële beslissingen voor zich uit. Te druk, geen tijd, geen zin. Of ze denken dat het te ingewikkeld is.

Dat is niet zo vreemd. Veel zaken worden nodeloos ingewikkeld gemaakt. Er is op internet zoveel informatie te vinden over hypotheeken, pensioenen, beleggingen en andere geldzaken, dat het je al snel gaat duizelen.

Veel informatie is bovendien gekleurd, omdat aanbieders van financiële producten je graag willen binnenhalen als klant. De pluspunten van de verzekering of hypotheek staan vaak met grote letters op de homepage, maar naar de nadelen, risico's en kosten moet je zoeken.

En als je dan die nieuwe verzekering, hypotheek of tele-

comprovider op het oog hebt, zie je in de beruchte kleine lettertjes zoveel ingewikkelde termen, voorwaarden, beperkingen of uitsluitingen staan, dat je je afvraagt: waar zit het addertje onder het gras?

Toch zijn geldzaken in de praktijk meestal een stuk minder ingewikkeld dan je op het eerste gezicht denkt.

In dit boek leg ik je stap voor stap uit hoe je op korte termijn weer grip op je financiën kunt krijgen, waar geld valt te besparen en hoe je ervoor kunt zorgen dat je financiële doelen ook haalbaar zijn.

Dit hoeft geen lang traject te worden. Uitzoeken waar je ongemerkt te veel geld aan uitgeeft is vaak al in een avond gebeurd. En dankzij vergelijkingswebsites heb je al binnen een halfuur een voordelige en geschikte verzekering of energieleverancier gevonden.

Sommige zaken nemen wél wat meer tijd in beslag. Een hypotheek heb je niet binnen een week af- of overgesloten: daar gaan soms enkele maanden overheen. Ga je uit elkaar, dan is de scheiding niet binnen een week rond. En als je je testament wil aanpassen, heeft de notaris nu eenmaal tijd nodig om goed uit te zoeken wat het best past bij jouw persoonlijke situatie.

Maar als je met behulp van dit boek een voor een alle tegels licht, heb je binnen een maand wel een goed overzicht waar je financieel staat, waar je naartoe wil én hoe je dit kunt bereiken.

Hoofdstuk I

JIJ EN JE GELD

Nadenken over geld

Heb je weleens aan een ander gevraagd: ‘Hoeveel verdien je eigenlijk?’ De kans is groot dat hier een ontwijkend antwoord op komt: ‘Dat vertel ik liever niet’, of: ‘Twee keer de helft.’

Nederlanders staan bekend als een spaarzaam volk, maar over geld praten ligt nog steeds gevoelig. En we vinden het erg ongezellig om met vrienden in gesprek te gaan over hypotheeken, verzekeringen en pensioenen. Dat zijn zaken waar we liever niet over nadenken.

Eigenlijk is het best vreemd dat we wél graag vertellen waar we ons geld aan uitgeven – zoals vakantie, een nieuwe auto of nieuwe kleren – maar liever niet met anderen delen hoe we dat bedrag bij elkaar hebben gekregen. Terwijl we zoveel kunnen leren van elkaar.

Je hebt dit boek in handen omdat je streeft naar gezonde financiën. Maar voor je hiermee aan de slag kunt, raad ik je aan om eens bij jezelf na te gaan welke rol geld eigenlijk in jouw leven speelt. Als je dat helder hebt, wordt het makkelijker om de volgende stappen te zetten, want je financiën op de rit zetten vraagt om bewustwording.

Formuleer je gelddoelen

Het tegoed op je betaalrekening is maar een getalletje. Toch gaat daarachter een hele wereld schuil, want ieder geeft een andere betekenis aan het begrip 'geld'. Voor de een staat het synoniem voor vrijheid, terwijl de ander geld associeert met geluk of stress. Het is heel verhelderend om te ontdekken welk gevoel het eerst in je opkomt bij geld.

Zet eens voor jezelf op een rij wat je wilt bereiken met dit boek. Wil je meer grip krijgen op je financiën omdat je elke maand geld tekortkomt? Heb je het idee dat je op allerlei terreinen geld laat liggen en hoop je met wat simpele ingrepen een veel grotere spaarpot op te bouwen? Wil je minder kwetsbaar worden voor financiële tegenslagen, zoals het verliezen van je baan? Heb je schulden en wil je af van de slapeloze nachten die dit oplevert? Wil je financieel onafhankelijk worden? Je kinderen laten studeren en hun daarmee een goede financiële toekomst geven? Of wil je je dromen najagen?

Je kunt natuurlijk ook meer dan één doel nastreven.

Maak het concreet

Probeer vervolgens elk doel zo concreet mogelijk te maken. Als financieel onafhankelijk worden jouw belangrijkste prioriteit is, formuleer dan wat 'onafhankelijk' voor jou inhoudt. Volgens het CBS ben je er al als je inkomen hoger is dan het wettelijk minimumloon. Maar misschien hanteer jij een heel andere definitie. Wat versta jij er zelf onder? Leven zonder schulden? In een afbetaald huis wonen? Zoveel vermogen opbouwen dat je eerder met pensioen kunt gaan?

Of heb je pas het gevoel dat je echt op eigen benen staat als je niet meer hoeft te werken en rond kunt komen van het rendement op je vermogen?

Je ziet, aan één term zijn verschillende betekenissen te geven. Er is geen goed of fout antwoord. De crux is om voor jezelf helder te krijgen welke invulling jij aan dat doel geeft.

Als je fantaseert over luxe uitgaven, wat bedoel je daar dan mee? Wil je in de zomer met een motorboot door de grachten varen? Droom je van een nieuwe keuken? Zou je met een rugzak een paar maanden de wereld in willen trekken? Of zie je in gedachten een hagelnieuwe Tesla voor de deur staan?

Vind je het lastig om doelen te formuleren, zet dan eens op een rij welke drie zaken jou het meest gelukkig maken en probeer te bepalen in hoeverre geld helpt je geluk te verwezenlijken.

Stel dat je ‘gelukkige kinderen’ invult, dan kun je dit vertalen naar een lidmaatschap bij een sportvereniging en een laptop voor school. En voor de langere termijn wil je misschien geld opzijzetten om een studie of rijopleiding te bekostigen.

Staat ‘vrijheid’ in de top drie, dan kun je daar misschien het gelddoel ‘auto’ aan koppelen. Denk jij een gelukkiger mens te worden als je ‘financiële rust’ hebt, dan zou je daar aan kunnen werken door een buffer op te bouwen die groot genoeg is voor het opvangen van financiële tegenslagen.

Koppel een bedrag aan elk doel. Zo heb je iets om naartoe te werken en tussentijds te kunnen monitoren, om te zien of je goed *on track* bent.

Prik een datum

Natuurlijk hoort er ook een deadline bij. Ikzelf heb vaak de neiging om klusjes waar geen datum aan hangt voor me uit te schuiven. Zaken die wel zijn voorzien van een einddatum krijgen voorrang. En voor je het weet verandert 'ooit' in 'nooit'. Daarin ben ik vast niet de enige.

Formuleer dus voor jezelf wanneer je het bedrag dat je in gedachten hebt op je rekening moet staan. Je kunt vervolgens uitrekenen hoeveel geld je elke maand opzij moet zetten om je doel te bereiken.

Zo'n stip aan de horizon is cruciaal om vol te houden. Anders is de kans groot dat je verzandt in goede bedoelingen. Denk maar terug aan je middelbareschooltijd. Zou je de discipline hebben gehad om al die Duitse naamvallen te leren zonder het vooruitzicht van een diploma of een leuke vervolgopleiding?

To-dolijst

De eerste stap op weg naar gezonde financiën is een korte zoektocht naar jezelf. Bedenk wat je wilt bereiken en welke rol geld in je leven kan spelen. Probeer het steeds concreter te maken, zodat je weet wat nodig is. Dit kan door de volgende vijf zaken op een rij te zetten:

1. Waarmee associeer jij geld?
2. Leg je financiële doelen vast.
3. Maak het concreet: hoeveel geld heb je nodig?
4. Prik een datum: wanneer moet je dit bedrag bij elkaar hebben?
5. Bepaal hoeveel je maandelijks opzij moet zetten om je einddoel te behalen.

Hoofdstuk 2

JE ADMINISTRATIE

Van chaos naar orde

Is je administratie een chaos? Kijk je elke dag aan tegen stapels papier die steeds hoger worden? Heb je het gevoel dat je niet goed weet hoeveel geld er maandelijks in en uit gaat? Ben je verrast als er een betalingsherinnering op de deurmat ligt? Lijkt je huis soms net op de Bermudadriehoek, waarin steevast alle bonnetjes verdwijnen die je nodig hebt voor je belastingaangifte?

Schrik niet, je bevindt je in groot gezelschap. Door alle dagelijkse beslomeringen – werk, het huishouden, de zorg voor de kinderen, sporten, verjaardagen – raken de dagelijkse financiën al snel ondergesneeuwd. Meer dan 40% van de Nederlanders worstelt met de financiële administratie, zo wijst onderzoek van het Nibud uit. Zij kampen vaker met betalingsachterstanden en zien rekeningen over het hoofd. Dat zorgt voor veel onrust en kan uitlopen op schulden.

Daarnaast is een geordende administratie een voorwaarde om de gelddoelen die je in het vorige hoofdstuk hebt geformuleerd te kunnen behalen, want daarmee heb je goed zicht op je inkomsten en uitgaven. Je weet tijdig of je moet bijsturen als het de verkeerde kant op gaat.

In dit hoofdstuk krijg je tips hoe je die basis kunt leggen voor gezonde financiën.

Sleutelwoorden: eenvoud en discipline

Hoe breng je orde in de chaos? Om te beginnen met het goede nieuws: je administratie goed ordenen is veel minder ingewikkeld dan de meeste mensen denken. Als je eenmaal een goed systeem hebt ontwikkeld, hoeft je er daarna niet veel tijd meer aan te besteden. Een kwartier per week is meestal voldoende.

De eerste voorwaarde om de chaos voor altijd achter je te kunnen laten is: houd het simpel. Dat bespaart tijd. Bovendien hebben goede voornemens alleen zin als je ze ook kunt nakomen. Zorg dus voor een eenvoudig en voor jou logisch systeem, waarbij je alles snel kunt opbergen en vlot kunt terugvinden wat je nodig hebt.

De tweede voorwaarde is discipline. Dat was tot voor kort mijn achilleshiel, moet ik eerlijk toegeven. Eens in de zoveel tijd werkte ik alle papieren weg die zich in de afgelopen weken hadden opgestapeld op de keukentafel. Wanneer de tafel weer leeg was, nam ik me steeds voor om mijn administratie voortaan goed bij te houden en alle binnenkomende post direct te verwerken, maar in de dagelijkse hectiek vormde zich weer een nieuwe stapel, die gestaag groeide tot de ergernis zo groot was dat ik opnieuw in actie moest komen.

Totdat ik een systeem bedacht dat veel beter werkbaar was. Als ik nu een rekening of een brief ontvang waarop ik actie moet ondernemen (zoals het doorgeven van meterstanden aan het energiebedrijf), berg ik deze direct op in

een map met het etiket ‘onbetaalde rekeningen’. Ik handel ze dus niet meteen af, maar leg ze weg. Dat kost niet meer werk dan op een stapel leggen, maar creëert meer rust en overzicht.

Voor mijn mailbox hanteer ik een vergelijkbaar systeem. Rekeningen of belangrijke brieven – van bijvoorbeeld de school van mijn kinderen – sluis ik direct door naar het mapje ‘afhandelen’.

Vervolgens – en dat is de crux – neem ik een keer per week deze mappen door en werk ik alles weg. Dit systeem is eenvoudig, maar geeft veel rust en ik voorkom ermee dat rekeningen blijven liggen.

Werk met een vast ritme

Voor het afhandelen van alle brieven die de afgelopen week zijn binnengekomen kies ik een vast moment in de week, zodat het ook echt in mijn systeem zit. Anders weet ik zeker dat ik het op de lange baan schuif, want er komt altijd wel iets tussen.

Werk met een vast ritme om je administratie bij te werken. Zo ontstaat een ritueel. Uit psychologisch onderzoek blijkt dat mensen die hun plannen heel concreet maken, hun gedragsverandering langer volhouden dan mensen die blijven steken in goede bedoelingen. Als je bijvoorbeeld met jezelf afspreekt om elke woensdagavond na het eten even je administratie door te werken, is de kans groter dat je het ook echt doet.

Ik hanteer diezelfde systematiek nu ook bij mijn bedrijf. Tot voor kort beschouwde ik de administratie als een noodzakelijk kwaad, waar ik liever niet te veel tijd aan besteedde.